basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

GEOGRAFIE V1

NOVEMBER 2014

BYLAE

Hierdie bylae bestaan uit 11 bladsye.

Kopiereg voorbehou

FIGUUR 1.1: DWARSDEURSNEE VAN 'N TROPIESE SIKLOON

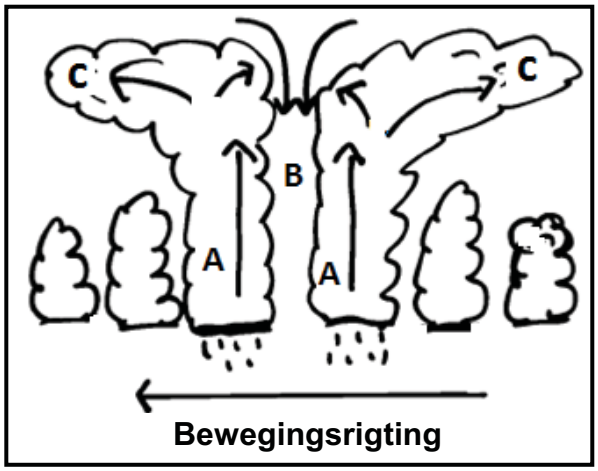

[Bron: Eksaminator se eie skets]

FIGUUR 1.2: DREINEERBEKKEN

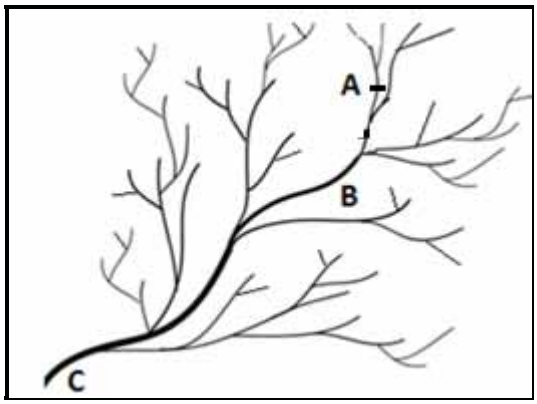

[Bron: sageography.myschoolstuff.co.za]

FIGUUR 1.3: TEMPERATUURINVERSIE

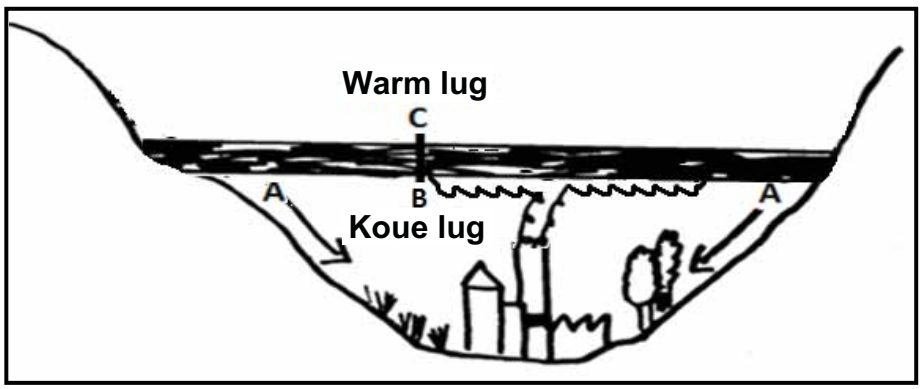

[Bron: Eksaminator se eie skets]

FIGUUR 1.4: BERGWINDTOESTANDE

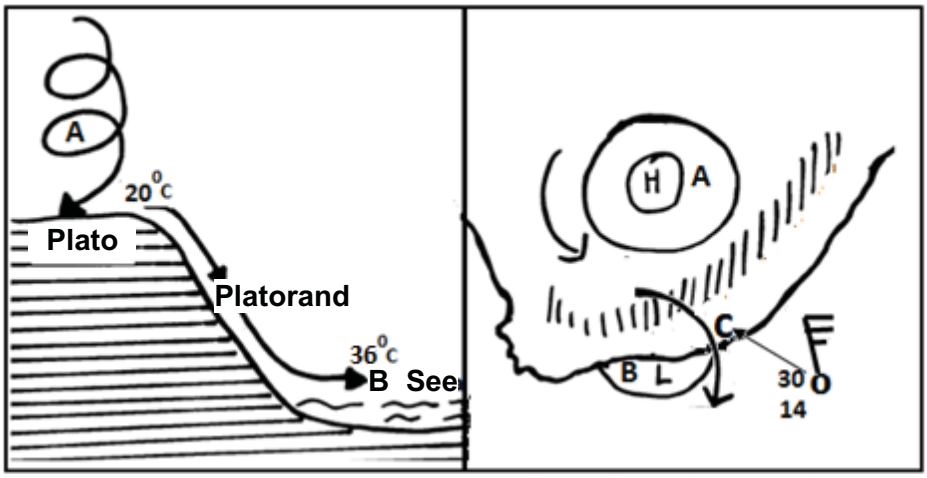

[Bron: Eksaminator se eie skets]

FIGUUR 1.5: LENGTEPROFIEL VAN 'N RIVIER

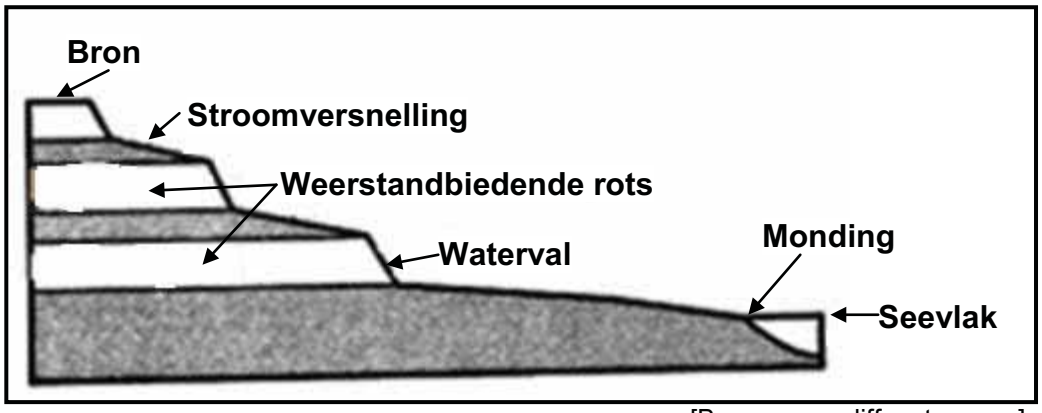

[Bron: www.cliffsnotes.com]

FIGUUR 1.6: OEWERWAL

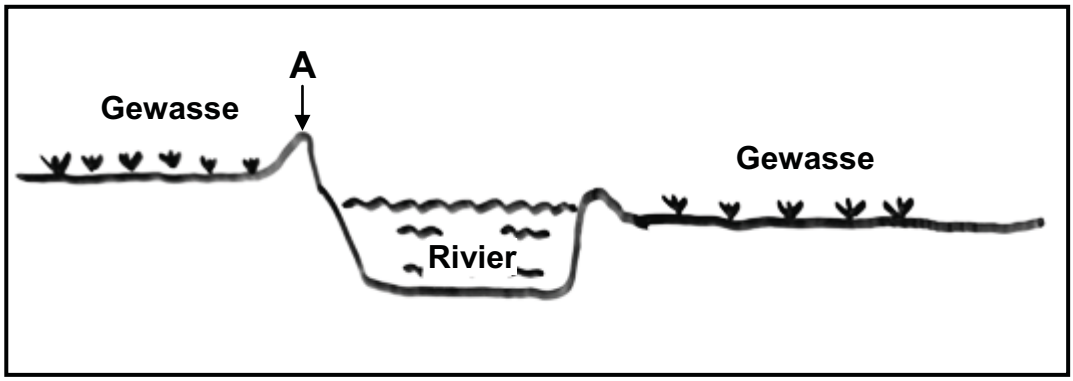

[Bron: Eksaminator se eie skets]

FIGUUR 2.1: KUSLAAGDRUKSELLE

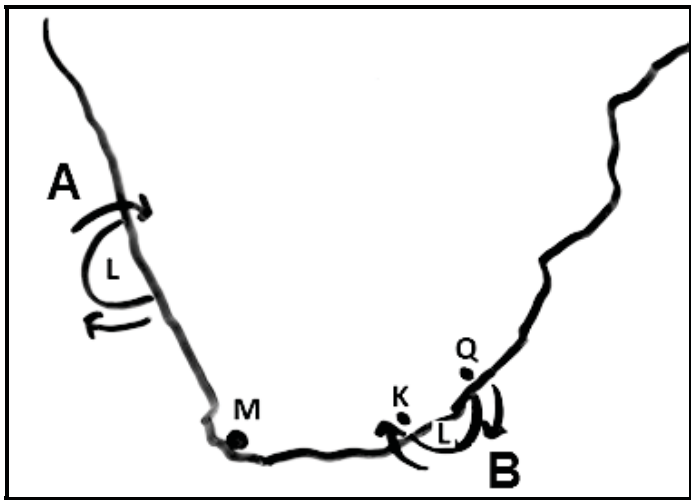

[Bron: Eksaminator se eie skets]

FIGUUR 2.2: RIVIERVLOEIPATRONE

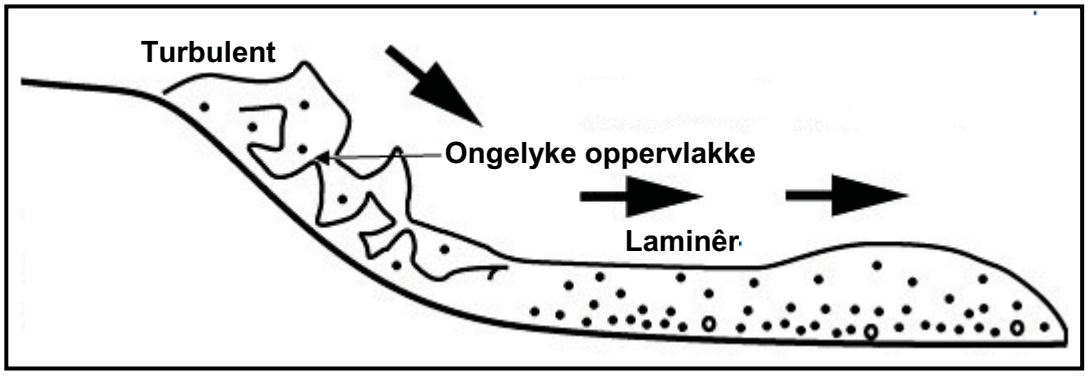

[Aangepas uit www.indiaa.edu]

FIGUUR 2.3: SINOPTIESE WEERKAART

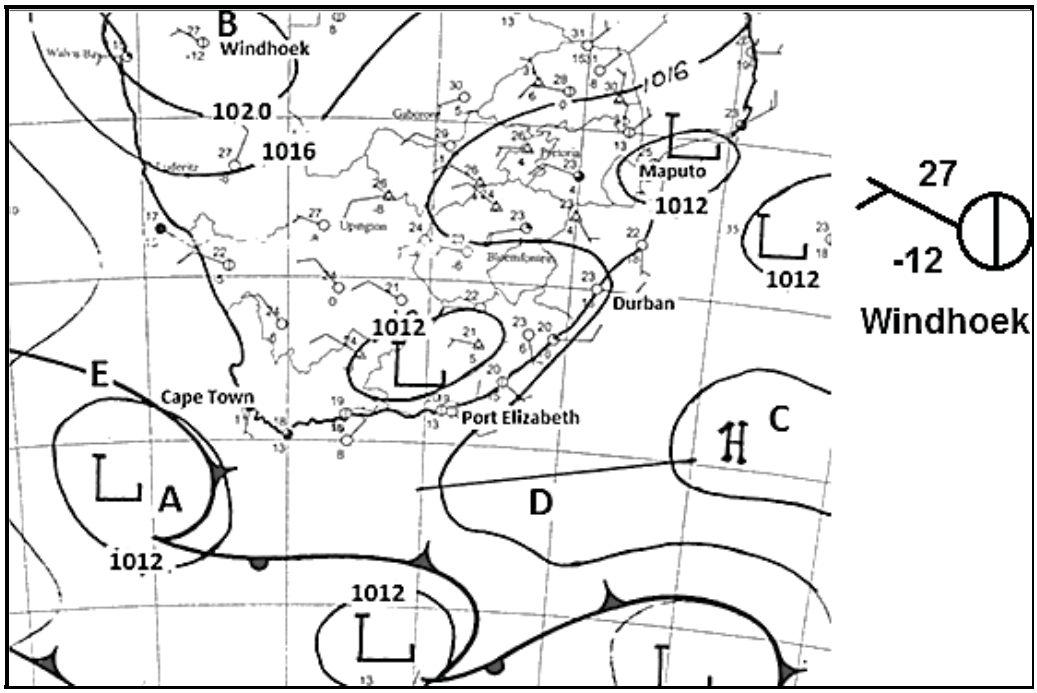

[Bron: Suid-Afrikaanse Weerburo]

FIGUUR 2.4: STEDELIKE HITTE-EILAND

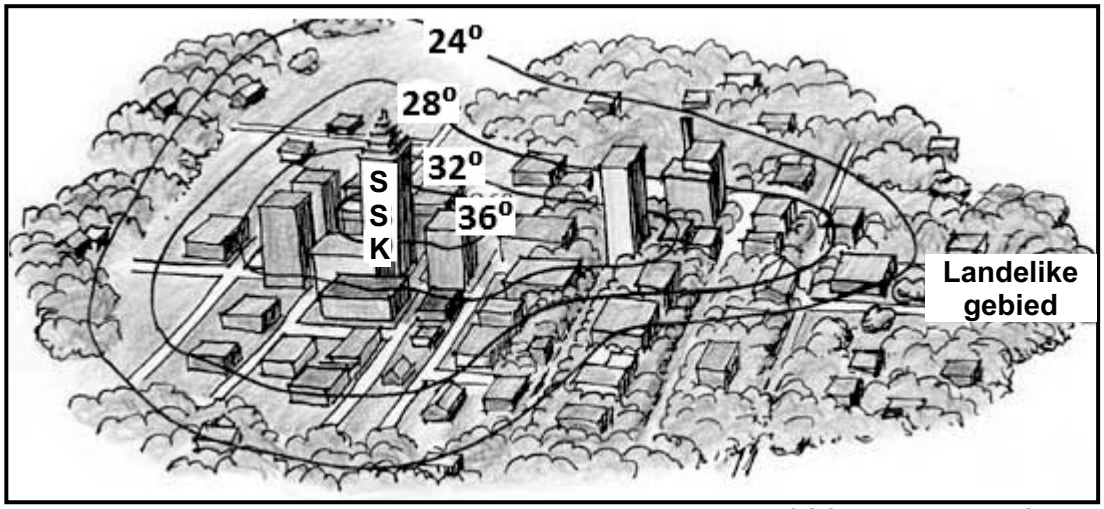

[Bron: *GSCE Examination Series*]

FIGUUR 2.5: VERBETERING VAN WATERPRODUKTIWITEIT

STRATEGIE OM WATERPRODUKTIWITEIT TE VERBETER

Daar is 'n verandering in die denkwyse oor waterhulpbronbestuur. Aandag word geskenk aan aktiwiteite wat die boloopgebied van 'n rivier (opvanggebied) beïnvloed en die impak daarvan op die benedeloop van die rivier. Enkele van die maniere waarop mense by die rivier inmeng, sluit in die bou van damme, wateroordrag, regulering, besoedeling, suiwering, ensovoorts. Dit verander die natuurlike vloei van die rivier. Al die bostaande het een gemeenskaplike uitwerking, naamlik dat dit 'n invloed het op diegene wat stroomaf woon.

Die Bo-Modderrivier is naby die redelik digbevolkte en geïndustrialiseerde groter Mangaung munisipale gebied, wat Bloemfontein, Botshabelo en Thaba Nchu insluit. Die streek is bekend vir marginale gewasverbouing as gevolg van die lae en wisselvallige reënval. Dit, gekombineer met kleigrond, lei tot hoë waterverliese wat deur afloop en verdamping veroorsaak word.

[Bron: YE Woyessa, M Hensley en LD van Rensburg (Departement van Grond-, Gewas- en Klimaatwetenskappe, Universiteit van die Vrystaat)]

FIGUUR 2.6: RIVIERVERJONGING

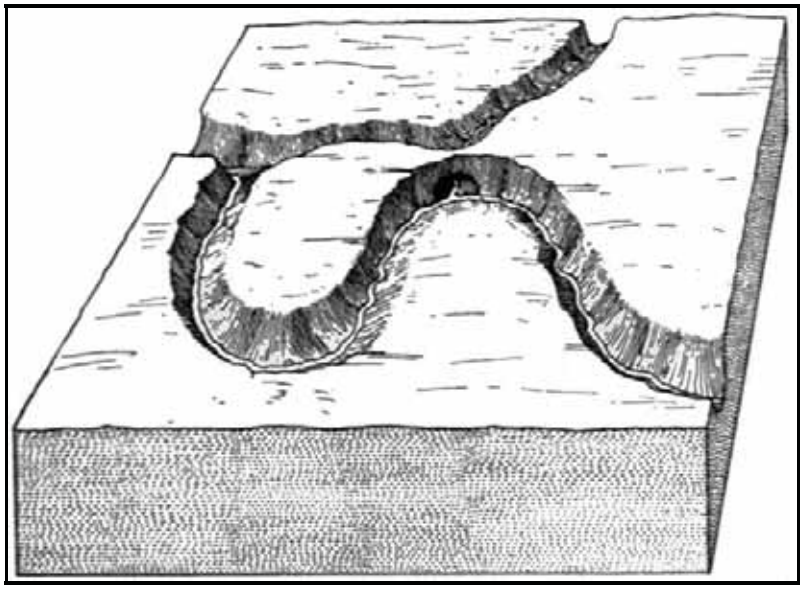

[Bron: www.ac.geography.com]

FIGUUR 3.1: TIPES NEDERSETTINGS

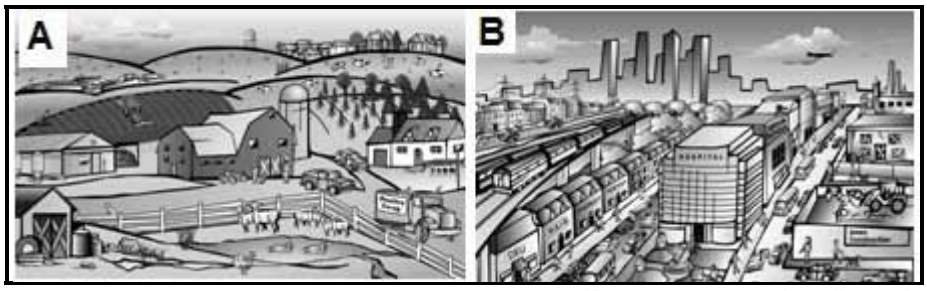

[Bron: toxtown.nlm.nih.gov]

FIGUUR 3.3: VERSTEDELIKINGSVERSKYNSEL

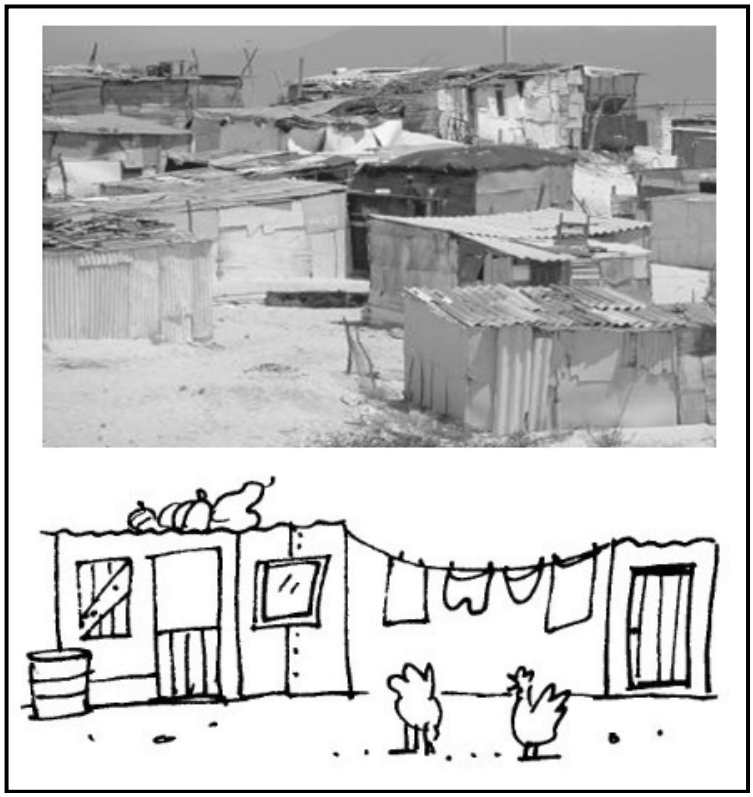

[Aangepas uit Google Images]

FIGUUR 3.4: VERSTEDELIKING

SUID-AFRIKAANSE STADSBEPLANNERS STAAR BAIE PROBLEME IN DIE GESIG

[Deur Suren Naidoo]

Durban – Suid-Afrika en die Afrika-kontinent gaan waarskynlik oor die volgende paar dekades hoë vlakke van verstedeliking ervaar.

Daar word berig dat ongeveer die helfte van die wêreld se bevolking reeds in stede woon, en dit lyk of die getal gaan styg. In Suid-Afrika beraam ons dat 8 miljoen meer mense teen 2030 in stede sal woon.

Ons nedersettingspatrone plaas 'n groot finansiële las op die armste mense van die samelewing. Die patroon verhoog die koste om by die werk te kom of na werk te soek en dit maak reistye langer.

[Bron: *The Mercury*, 18 September 2012]

FIGUUR 3.5: BYDRAE VAN LANDBOUPRODUKTE TOT SUID-AFRIKA SE EKONOMIE

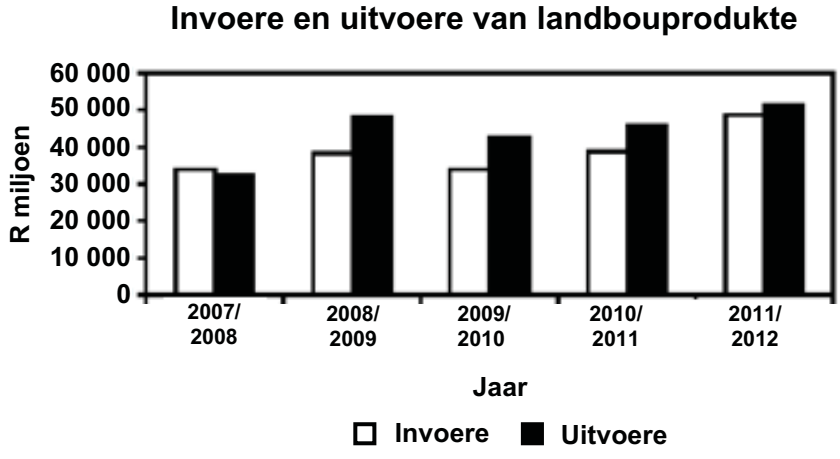

Die geskatte waarde van invoere vir 2011/2012 het R48 790 miljoen beloop, 'n toename van 25,7% vanaf R38 815 miljoen vir 2010/2011. Die waarde van uitvoere het met 12,3% toegeneem vanaf R45 721 miljoen in 2010/2011 tot R51 357 miljoen in 2011/2012.

[Bron: www.nda.agric.za]

FIGUUR 3.6: RUIMTELIKE-ONTWIKKELINGSINISIATIEWE

Ruimtelike ontwikkelingsinisiatiewe (ROI'e) is na apartheid in Suid-Afrika bekendgestel.

Die ROI-program is in 1995 deur die Kabinet ontwikkel om die funksionering van die regering in sekere streke van die land te verbeter, veral in daardie streke waar die grootste potensiaal vir groei bestaan het.

Elf ROI'e is regdeur Suid-Afrika vir die eerste fase beplan: die Maputo-ontwikkelingskorridor, die Phalaborwa-ROI, die Platinum-ROI, die Weskus-beleggingsinisiatief, die Gariep-ROI, die Visrivier-ROI, die Wildekus-ROI, die Richardsbaai-ROI, die Durban- en Pietermaritzburg-nodusse, die Lubombo-ROI en die Gautengse Spesiale Ekonomiese Sones.

[Bron: www.rosalux.co.za]

FIGUUR 4.1: NEDERSETTINGSPATRONE

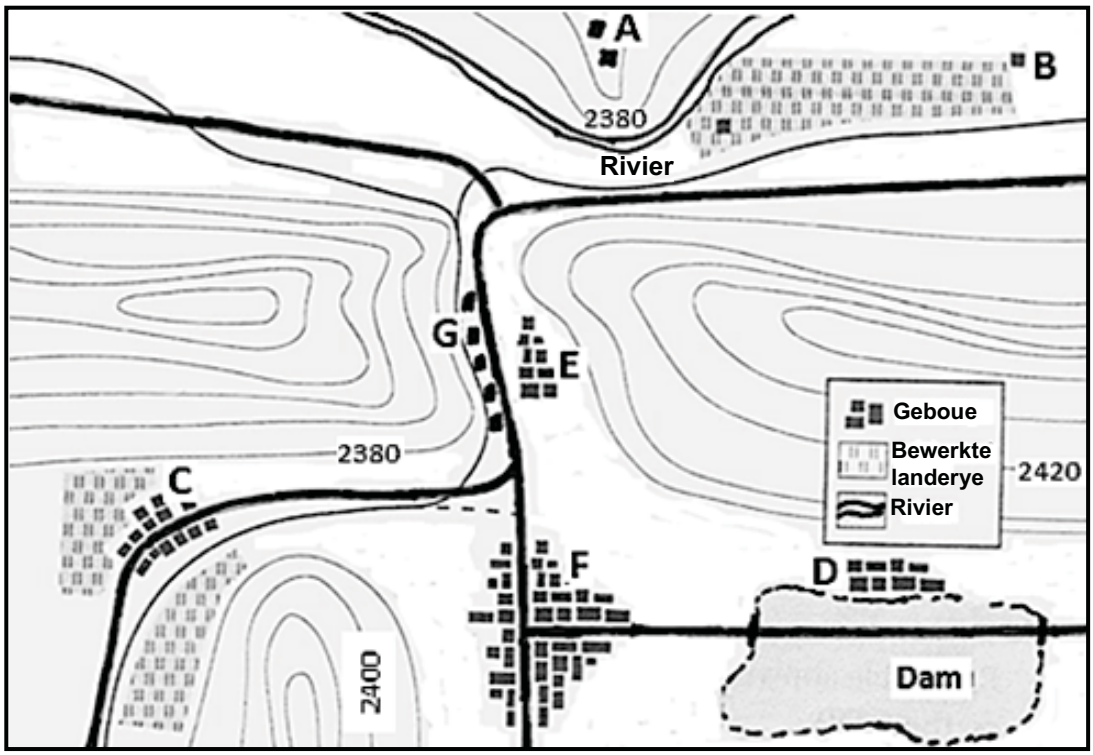

[Bron: *Success with Exams*]

FIGUUR 4.2: BOERDERYTIPES

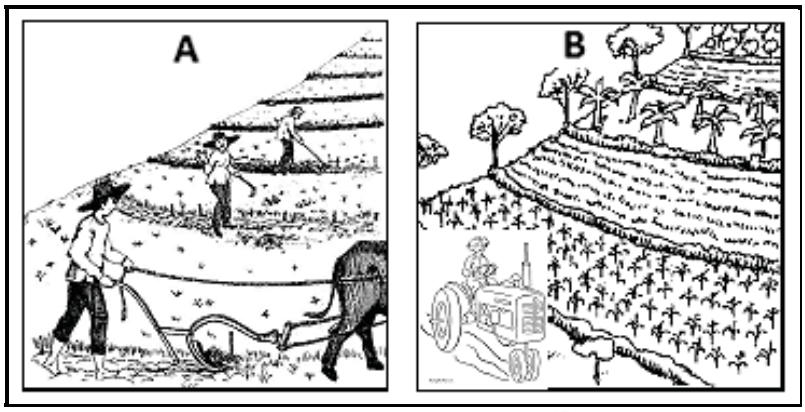

[Bron: www.cnx.org]

FIGUUR 4.3: STEDELIKE PROBLEME

JOHANNESBURG BARS UIT SY NATE

Johannesburg is midde-in stedelike hernuwing. 'n Bedrag van R2 biljoen is toegeken om van die verval en vuilheid in die middestad ontslae te raak. Die middestad is tans die hooftoegangspunt vir immigrante, met meer as 200 000 wat tans daar woon. 'n Taakspan sal die herstel van geboue, afvalbestuur en die toepassing van munisipale regulasies ondersoek. Daar is ook voorsiening gemaak vir 'groen longe' in die middestad.

[Aangepas uit 'n artikel deur David Jackson]

FIGUUR 4.4: LANDELIK-STEDELIKE MIGRASIE

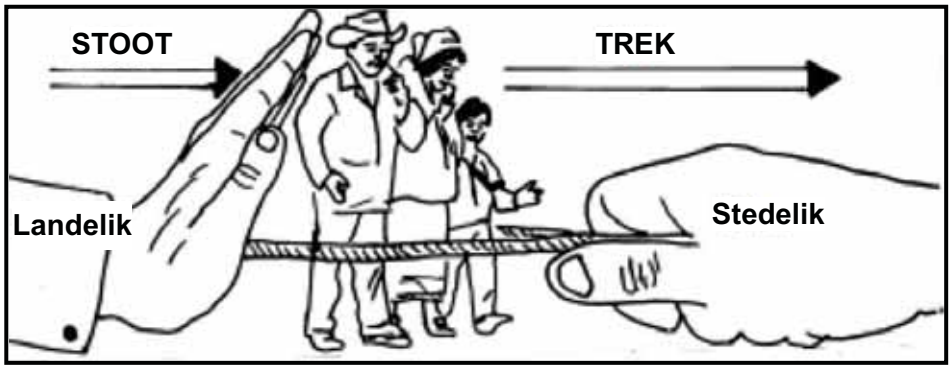

[Bron: Eksaminator se eie skets]

FIGUUR 4.6: MYNBOU

STAKING DEUR MARIKANA-MYNWERKERS

*Lonmin is die eienaars van 'n platinummyn naby Marikana in Rustenburg. 'n Onlangse staking vir hoër lone het tot 'n verbrokkeling van vertroue tussen die unie en werkers gelei. Daar was gedurende die afgelope paar maande baie geweld en lewensverlies van werkers.

Volgens die Bench Marks Foundation bereik die voordele van mynbou nie die werkers of die omliggende gemeenskap nie. Hulle beweer dat werkers uitgebuit word en aan veiligheidsgevare soos rotsstortings, stof, hoë geraasvlakke en gevaarlike dampe blootgestel word.

*Lonmin is die Britse vervaardiger van platinumgroepmetale.

[Bron: Aangepas deur eksaminator]

Kopiereg voorbehou